

Dosarul nr. 3ra-517/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Chisilița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

ÎN C H E I E R E

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Vitctor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Vasile Rotari
împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ
defavorabil, obligarea reluării procedurii administrative și obligarea emiterii deciziei
de reabilitare,

împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 25 septembrie 2019, Vasile Rotari a înaintat acțiune împotriva Ministerului
Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ defavorabil, obligarea
reluării procedurii administrative și obligarea emiterii deciziei de reabilitare.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 06 iulie 2019 a depus la Ministerul
Afacerilor Interne o cerere în temeiul art. 2 și 5 al Legii nr. 1225 din 08 decembrie
1992 cu privire la reabilitarea victimelor represiunilor politice, prin care a solicitat
emiterea deciziei de reabilitare, ca fiind născut în locurile de represiune, cu
eliberarea certificatului respectiv. În cerere a menționat că s-a născut la xx ianuarie
1957, în localitatea Vesiolîi, regiunea Irkutsk Ciunskii, Rusia, fapt confirmat
prin certificatul de naștere seria xxxxxxxx, eliberat de Oficiul Stării Civile Orhei
la 22 iunie 2011, originalul certificatului fiind predat organului de stare civilă.
S-a născut din părintele mama, xxxxxxxx xxxxxxxxxxxx, care la 09 ianuarie 1957,
se afla în deportare în loc de represiune.

Prin răspunsul din 22 august 2019, autoritatea pîrîtă i-a comunicat despre
existența unei decizii de refuz în vederea reabilitării reclamantului din 15 martie
2019, potrivit căreia el s-a născut la 09 ianuarie 1957, după eliberarea părinților
din represiune.

La 30 august 2019, reclamantul a depus cererea prealabilă prin care a solicitat
reluarea examinării procedurii de reabilitare, ca fiind victimă a represiunilor
politice, cu anularea deciziei Ministerului Afacerilor Interne nr.8/6-5-R-108/18
din 15 martie 2019 cu privire la refuzul în reabilitare și emiterea deciziei de
reabilitare, ca fiind născut în locurile de represiune cu eliberarea certificatului

respectiv. Drept probe și circumstanțe noi, a prezentat certificatul nr.3421 din 15 august 1996 eliberat de Secția raională de Poliție a Comitetului Executiv raional Orhei, conform căruia mama reclamantului, xxxxxxxx xxxxx-xxxxn, s-a găsit în deportare în orașul Vesiolți, raionul Ciunskii, regiunea Irkutsk, de la 06 iulie 1949 pînă la 16 ianuarie 1957, reclamantul fiind născut pe 09 ianuarie 1957, respectiv fiind incidente dispozițiile art.2 al Legii nr.1225 din 08 decembrie 1992 cu privire la reabilitarea victimelor represiunilor politice.

La 09 septembrie 2019, a fost remis răspunsul cu nr.8/6-5-F-744/19, prin care a fost refuzată reluarea procedurii de examinare, pe motiv că cumulul de materiale din dosarul de deportare confirmă temeiul refuzului de reabilitare.

În opinia reclamantului, statutul său nu poate fi afectat de aflarea în deportare a părintelui tată pînă la 15 februarie 1956, de bază fiind momentul și locul nașterii în deportare, iar pîrîtul în privința mamei potrivit datelor noi nu s-a expus.

În drept, a invocat dispozițiile art. 2 și 51 ale Legii nr. 1225 din 08 decembrie 1992 cu privire la reabilitarea victimelor ale represiunilor politice, art.1 al Legii nr.296 din 23 noiembrie 1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii cu privire la reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Solicitările reclamantului vizau anularea refuzului nr. 8/6-5-F-744/19 din 09 septembrie 2019 de reluare a procedurii de examinare, inclusiv din oficiu, a cererii depuse pe faptul reabilitării ca fiind victimă a represiunilor politice, anularea deciziei nr.8/6-5-R-108/18 din 15 martie 2019 de refuz în reabilitare și emiterea unei decizii de reabilitare al lui Vasile Rotari, ca fiind născut în locurile de represiune, cu eliberarea certificatului respectiv.

Prin hotărîrea din 17 martie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), s-a admis parțial acțiunea, fiind anulat refuzul nr. 8/6-5-R-744-19 din 09 septembrie 2019, obligîndu-se Ministerul Afacerilor Interne să reia procedura de examinare a cererii lui Vasile Rotari de reabilitare ca victimă a represiunilor politice. În rest acțiunea a fost respinsă.

La 24 martie 2020, Ministerul Afacerilor Interne, prin intermediul poștei terestre, a declarat apel nemotivat, iar la 27 mai 2020, la fel, prin intermediul poștei terestre, a expediat cererea de apel motivată împotriva hotărîrii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 17 martie 2020, solicitînd casarea hotărîrii cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2021, a fost respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată soluția primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, avînd în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile art. 28 și art. 170 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, ce obligă autoritatea publică să decidă în privința anulării unui act administrativ individual incontestabil dacă există probe noi care ar fi dus la o decizie mai avantajoasă pentru persoana afectată.

Raportînd normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar a concluzionat asupra ilegalității refuzului Comisiei Ministerului Afacerilor Interne nr. 8/6-5-R-744-19 din 09 septembrie 2019, dată fiind motivarea insuficientă a acestuia, fapt ce constituie o încălcare a principiilor prevăzute de Codul administrativ, inclusiv a principiului de eficiență, reglementat de art. 28, care prevede că procedura

administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului. Or, în vederea solicitării reluării procedurii administrative, intimatul a anexat înscrisuri noi, care nu au fost examinate de Comisia Ministerului Afacerilor Interne pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vederea reabilitării reclamantului, ignorând prevederile art. 170 alin. (1) lit. b) Cod administrativ.

La 18 februarie 2021, Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 26 martie 2021, a prezentat motivarea acestuia.

Pledînd pentru admiterea recursului în sensul declarat, acesta a menționat că soluția instanței de apel este una ilegală, datorită aplicării eronate a normelor de drept material.

În opinia recurentului, prezenta acțiune în contencios administrativ urma să fie declarată inadmisibilă, în condițiile art. 206 alin. (2), lit. f) Cod administrativ, pentru nerespectarea procedurii prealabile.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea intimatului să fie respinsă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 februarie 2021, fiind notificată recurentului în data de 12 februarie 2021 (dispozitivul), fapt ce se confirmă prin extrasul anexat la dosar (f.d. 110). Astfel, recursul depus la 18 februarie 2021 este în termen.

Decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată recurentului pe 22 martie 2021 (f.d. 116), astfel încît motivarea recursului înregistrată la 26 martie 2021 de asemenea este în termen.

La 16 martie 2021, în adresa intimatului Vasile Rotari și avocatului acestuia, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Astfel, la 09 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție a recepționat referința reprezentantului intimatului, avocat Valentin Fediuc, prin care acesta a solicitat respingerea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că

admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi

conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu